

Các hành vi lách luật, né thuế không thể che giấu lâu dài

18:06 12/11/2025

Các chuyên gia cảnh báo, với hệ thống dữ liệu thuế hiện nay, việc trốn thuế bằng hình thức chia nhỏ doanh thu, dùng tài khoản của người thân hoặc ghi sai mục đích chuyển khoản chỉ là cách trì hoãn tạm thời, không thể che giấu lâu dài. Khi đối chiếu thông tin, các khoản chênh lệch thu nhập sẽ bị phát hiện nhanh chóng, nếu là cố ý trốn thuế, người vi phạm có thể bị phạt nặng, thậm chí là truy cứu trách nhiệm hình sự.

Có thể bị xử lý hình sự về tội trốn thuế

Thuế TP. Hà Nội vừa phát đi cảnh báo về các hành vi cố tình che giấu doanh thu, thông qua hình thức thanh toán không minh bạch. Cụ thể, các hành vi vi phạm thường gặp, bao gồm:

Từ chối thanh toán chuyển khoản và chỉ nhận tiền mặt, nhằm tránh để lại dấu vết giao dịch, gây khó khăn cho cơ quan chức năng trong việc xác minh doanh thu thực tế.

Hướng dẫn người mua ghi nội dung chuyển khoản sai lệch như "tiền mượn", "trả nợ", "tiền cafe", hoặc "tiền ship"; Sử dụng tài khoản của người thân; không xuất hóa đơn, kê khai không trung thực, không đầy đủ nhằm che giấu doanh thu thực tế.

Một số trường hợp sử dụng hai hệ thống sổ sách kế toán. Thành lập doanh nghiệp cùng với hộ kinh doanh để che giấu doanh thu bán hàng (trường hợp khách hàng lấy hóa đơn sẽ xuất qua công ty, nếu không lấy hóa đơn thì bán qua hình thức hộ kinh doanh).

Các hành vi cố tình thanh toán bằng tiền mặt, không xuất hóa đơn, hay kê khai thuế không trung thực sẽ được coi là dấu hiệu nghi ngờ cho hành vi che giấu doanh thu để “né” thuế.

Thời gian qua, nhiều hộ kinh doanh nhỏ lẻ, từ chối chuyển khoản, để né thuế. Ảnh: KT

Những hành vi tưởng chừng đơn giản này lại chính là hình thức che giấu nguồn thu thực tế nhằm giảm số thuế phải nộp. Nếu chỉ diễn ra đơn lẻ, cơ quan quản lý có thể khó phát hiện. Nhưng, khi trở thành xu hướng lan rộng (đặc biệt là trong nhóm kinh doanh ăn uống, thời trang, mỹ phẩm, bán hàng online...), thì hậu quả đối với ngân sách và môi trường kinh doanh là rất lớn.

Đơn cử như, vụ việc TikToker Vũ Nam Phương, hay còn gọi là Cún Bông, cùng Công ty CP Dược Hoa Kỳ được xác định có doanh thu lớn từ hoạt động kinh doanh trực tuyến, nhưng không xuất hóa đơn và kê khai thuế đầy đủ, gây thất thu ngân sách hơn 10 tỷ đồng.

Hay trường hợp Nguyễn Thị Thu Hường với thương hiệu thời trang Hycloset và hệ thống nhà hàng Tùng Dining cũng bị phát hiện có dấu hiệu che giấu doanh thu; Đặc biệt, cá nhân Đỗ Mạnh Cường sử dụng nhiều tài khoản trên các sàn thương mại điện tử để mở rộng hoạt động bán hàng, doanh thu lên đến hàng trăm tỷ đồng nhưng cố tình không kê khai thuế, trốn khoảng 2,5 tỷ đồng, đang được mở rộng điều tra.

Thuế TP. Hà Nội nhấn mạnh, Nhà nước không can thiệp vào việc hộ kinh doanh thu tiền bằng tiền mặt hay chuyển khoản, nhưng yêu cầu mọi khoản doanh thu phải được kê khai trung thực và có chứng từ hợp pháp. Nếu người kinh doanh cố tình trốn thuế, cơ quan quản lý có quyền đối chiếu dữ liệu ngân hàng, dữ liệu hóa đơn điện tử, dữ liệu sàn thương mại điện tử và cả dữ liệu định danh cá nhân để xác định hành vi gian lận.

Ông Vũ Mạnh Cường, Trưởng Thuế TP. Hà Nội khẳng định: Kinh doanh minh bạch, kê khai trung thực, nộp thuế đầy đủ là trách nhiệm công dân và là nền tảng của sự phát triển bền vững. Tuân thủ pháp luật thuế không chỉ là nghĩa vụ mà còn là thước đo uy tín và văn hóa kinh doanh. Thuế TP. Hà Nội sẽ kiên quyết xử lý nghiêm đối với những hành vi cố tình vi phạm, trốn tránh nghĩa vụ thuế.

Tăng cường thanh tra, kiểm tra cả trực tiếp và trên môi trường số

Theo Cục Thuế (Bộ Tài chính), các hành vi lách luật, “né thuế” không chỉ xảy ra trên địa bàn TP. Hà Nội, mà là thực trạng chung tại nhiều địa phương, khi Nghị định 70/2025/NĐ-CP có hiệu lực từ 1/6/2025. Theo đó nhiều hộ kinh doanh đã truyền tai nhau các “chiêu né thuế” như: Ngừng thanh toán COD, cố tình chia nhỏ doanh thu, từ chối chuyển khoản, hoặc thống nhất “thỏa thuận miệng” với khách hàng rằng “không lấy hóa đơn thì giá rẻ hơn”.

Nghiêm trọng hơn, cơ quan thuế còn phát hiện nhiều trường hợp hộ kinh doanh cấu kết với doanh nghiệp để xây dựng hai hệ thống sổ sách song song: Nếu khách hàng cần hóa đơn, giao dịch sẽ được đẩy qua doanh nghiệp; nếu khách không lấy hóa đơn thì doanh thu sẽ được tính qua hộ kinh doanh để hưởng mức thuế khoán thấp hơn. Mô hình này khiến Nhà nước thất thu, còn các doanh nghiệp chấp hành nghiêm túc nghĩa vụ thuế lại chịu thiệt thòi nặng trong cạnh tranh.

Ông Mai Sơn, Phó Cục trưởng Cục Thuế (Bộ Tài chính) phát biểu tại lễ công bố chiến dịch “Miễn phí trọn bộ giải pháp chuyển đổi thuế kê khai cho 5 triệu hộ kinh doanh từ truyền thống đến thương mại điện

tử” do Công ty Cổ phần Công nghệ Sapo tổ chức. Ảnh: Lục Giang

Thông tin trước báo chí, Ông Mai Sơn, Phó Cục trưởng Cục Thuế (Bộ Tài chính) cho biết: Thuế không chỉ là nghĩa vụ tài chính của người kinh doanh mà còn là trách nhiệm xã hội. Nộp thuế là đóng góp trực tiếp vào phát triển hạ tầng, y tế, giáo dục, an sinh, dịch vụ công. Do đó, trốn thuế không đơn thuần là vi phạm pháp luật mà còn là chiếm dụng nguồn lực chung, gây tổn thất cho toàn cộng đồng.

Phó Cục trưởng Cục Thuế cũng khẳng định, sẽ tiếp tục tăng cường thanh tra, kiểm tra cả trực tiếp và trên môi trường số. Việc đối chiếu dữ liệu ngân hàng, sàn thương mại điện tử, đơn vị vận chuyển, nhà cung cấp dịch vụ thanh toán và cơ sở dữ liệu hóa đơn điện tử giúp xác định chính xác doanh thu thực tế. Trong trường hợp phát hiện dấu hiệu trốn thuế có tổ chức, cơ quan thuế sẽ chuyển hồ sơ sang cơ quan công an để xử lý hình sự theo quy định của pháp luật.

Cũng liên quan đến các hành vi “né thuế”, chuyên gia kinh tế Nguyễn Trí Hiếu cảnh báo: Với hệ thống dữ liệu thuế hiện nay, việc trốn thuế bằng hình thức chia nhỏ doanh thu, dùng tài khoản của người thân hoặc ghi sai mục đích chuyển khoản chỉ là cách trì hoãn tạm thời, không thể che giấu lâu dài. Khi đối chiếu thông tin, các khoản chênh lệch thu nhập sẽ bị phát hiện nhanh chóng. Nếu xác định là cố ý trốn thuế, người vi phạm có thể phải đối mặt với mức phạt tiền lớn, thậm chí là truy cứu trách nhiệm hình sự.

Tương tự, ông Nguyễn Văn Được, Tổng Giám đốc Công ty TNHH Dịch vụ Kế toán và Tư vấn thuế Trọng Tín cho rằng: Hành vi hộ kinh doanh từ chối thanh toán chuyển khoản hoặc kê khai sai nội dung giao dịch không chỉ vi phạm pháp luật mà còn là mối nguy hại đối với nền kinh tế, làm thất thu ngân sách, tạo sự bất công trong cạnh tranh và tiềm ẩn nguy cơ cho các hoạt động phi pháp như rửa tiền hay gian lận tài chính. Bên cạnh đó, việc cố tình ghi sai nội dung chuyển khoản là hành vi có dấu hiệu vi phạm pháp luật, cần xem xét.

Tuấn Ngọc